

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

บทที่ 6: คำสั่งควบคุมการทำงานของโปรแกรม C51

ไมโครโปรเซสเซอร์ 1

Sanya Kuankid, Ph.D.
<http://pws.npru.ac.th/sanya/>

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

บทที่ 6 คำสั่งควบคุมการทำงานของโปรแกรม C51

6.1 บทนำ

6.2 ฟังก์ชัน

6.3 คำสั่งกำหนดเงื่อนไข

6.4 คำสั่งวนซ้ำ

6.5 คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการวนซ้ำ

6.6 สรุป

6.7 แบบฝึกหัดท้ายบท

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.1 บทนำ

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.2 ฟังงาน

ข้อดีของผังงาน

ผังงานมีข้อดีดังนี้

1. ผังงานช่วยให้นักพัฒนาเข้าใจและแยกแยะปัญหาได้ง่ายขึ้น
2. ลำดับการทำงานของผังงานแสดงอย่างเป็นระบบ ทำให้สามารถหาข้อผิดพลาดของโปรแกรมและแก้ไขได้ง่าย
3. นักพัฒนาเข้าใจผังงานได้ง่ายกว่าดูจากรหัสคำสั่งของโปรแกรม
4. ผังงานไม่ได้อ้างอิงการเขียนโปรแกรมกับภาษาใดภาษาหนึ่ง ทำให้สามารถเรียนรู้และเข้าใจง่าย

NP

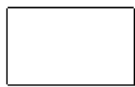
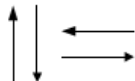

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

สัญลักษณ์ผังงาน

ภาพสัญลักษณ์	ความหมาย
	แทนการประมวลผลทั่วไป (Process)
	แทนการนำข้อมูลเข้า (Input) และการนำผลลัพธ์ออก (Output)
	แทนกิจกรรมการตัดสินใจ (Decision) โดยเปรียบเทียบข้อมูลกับเงื่อนไข มีเส้นทางออกเป็นทางเลือก
	แทนกิจกรรมเตรียมการ (Preparation) หรือกำหนดคุณลักษณะของการทำงานวนซ้ำ
	แทนจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของงาน (Terminator)
	แทนทิศทางการไหลของข้อมูลหรือทิศทางการเดินของโปรแกรม (Direction) โดยหัวลูกศรเป็นตัวกำหนดทิศทาง

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

ตัวอย่างที่ 6.1 ต้องการเขียนโปรแกรมเพื่อคำนวณหาพื้นที่สามเหลี่ยม

สามารถอธิบายขั้นตอนการทำงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เริ่มต้น

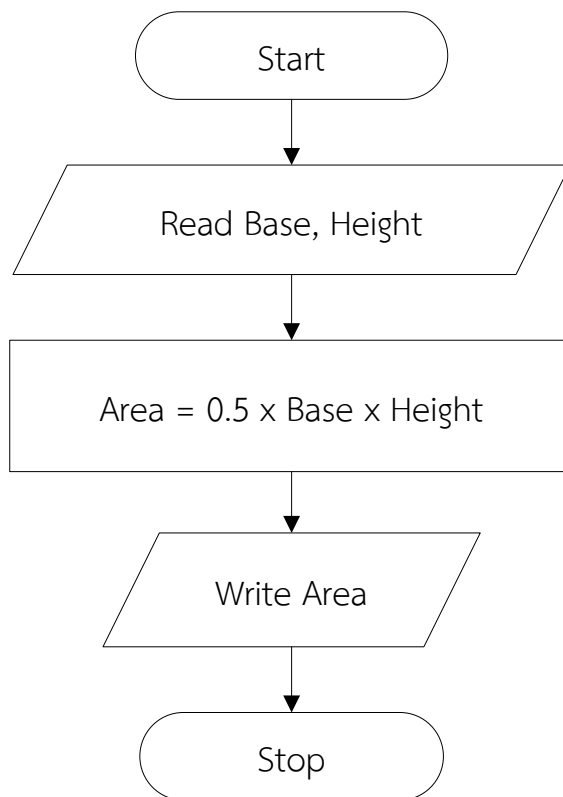
ขั้นตอนที่ 2 รับค่า Base, Height

ขั้นตอนที่ 3 คำนวณหาพื้นที่สามเหลี่ยม $\text{Area} = 0.5 \times \text{Base} \times \text{Height}$

ขั้นตอนที่ 4 แสดงผลลัพธ์ Area

ขั้นตอนที่ 5 จบการทำงาน

ตัวอย่างที่ 6.1 ต้องการเขียนโปรแกรมเพื่อคำนวณหาพื้นที่สามเหลี่ยม

ภาพที่ 6.1 ตัวอย่างผังงานเพื่อคำนวณหาพื้นที่สามเหลี่ยม

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.3 คำสั่งกำหนดเงื่อนไข

NP

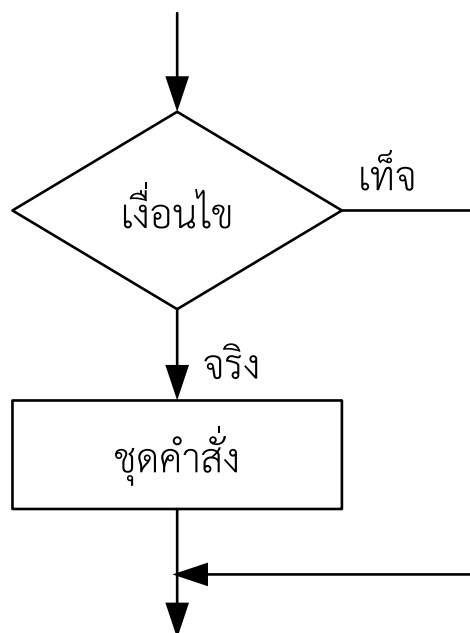

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.3.1 การเปรียบเทียบด้วยคำสั่ง **if**


```
if (<conditional expression>)  
  <statement-list (s)>;
```

ภาพที่ 6.2 รูปแบบและผังงานของคำสั่ง **if**

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.3.1 การเปรียบเทียบด้วยคำสั่ง **if**

ตัวอย่างที่ 6.2 โปรแกรมการทำงานของคำสั่ง if

```
1 #include <REGX52.H>
2 void main (void)
3 {
4   unsigned char a, b;
5   a = 5;
6   b = 3;
7   if(a >= 5)
8   {
9     a = a+10;
10    b = 7;
11  }
12 }
```

ผลลัพธ์ของการรันโปรแกรม

Name	Location/Value
MAIN	C:0x0800
a	15
b	7

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.3.1 การเปรียบเทียบด้วยคำสั่ง **if**

ตัวอย่างที่ 6.3 โปรแกรมการทำงานของคำสั่ง if

```
1  #include <REGX52.H>
2  void main (void)
3  {
4  unsigned char a;
5  bit c;
6  a = 8;
7  c = 0;
8  if(5)
9  {
10 a++;
11 c = ~c;
12 }
13 if(-3)
14 {
15 a++;
16 }
17 if(0)
18 {
19 a = a + 10;
20 c = ~c;
21 }
22 }
```

ผลลัพธ์ของการรันโปรแกรม

Name	Location/Value
MAIN	C:0x0800
a	10
c	1

NP

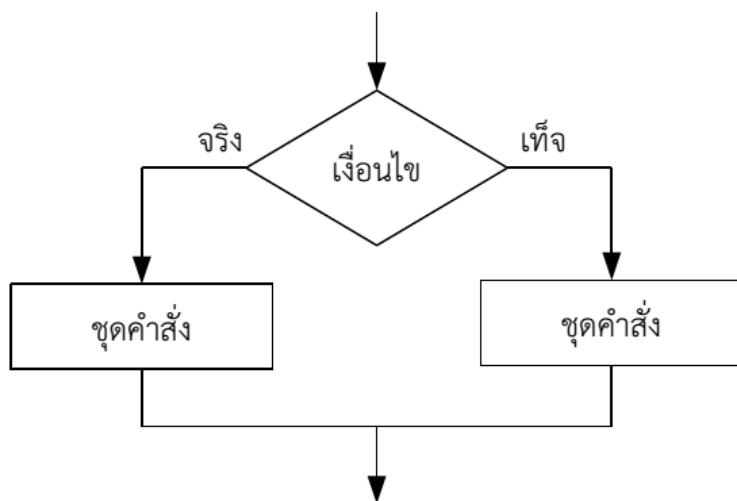

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.3.2 การเปรียบเทียบด้วยคำสั่ง **if/else**


```
if (<conditional expression>
    <statement-list1 (s)>;
else
    <statement-list2 (s)>;
```

ภาพที่ 6.3 รูปแบบและผังงานของคำสั่ง **if/else**

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.3.2 การเปรียบเทียบด้วยคำสั่ง **if/else**

ตัวอย่างที่ 6.4 โปรแกรมการทำงานของคำสั่ง if

```
1  #include <REGX52.H>
2  void main (void)
3  {
4  unsigned char z = 10;
5      if(z >= 5)
6      {
7          z += 15;
8          z = z%10;
9      }
10     else
11     {
12         z += 17;
13         z = z%4;
14     }
15 }
```

ผลลัพธ์ของการรันโปรแกรม

Name	Location/Value
MAIN	C:0x0800
z	5

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.3.2 การเปรียบเทียบด้วยคำสั่ง **if/else**

ตัวอย่างที่ 6.5 โปรแกรมการทำงานของคำสั่ง if

```
1  #include <REGX52.H>
2  void main (void)
3  {
4      unsigned char z = 10;
5      if(z < 5)
6      {
7          z += 15;
8          z = z%10;
9      }
10     else
11     {
12         z += 17;
13         z = z%4;
14     }
15 }
```

ผลลัพธ์ของการรันโปรแกรม

Name	Location/Value
MAIN	C:0x0800
z	0x03

NP

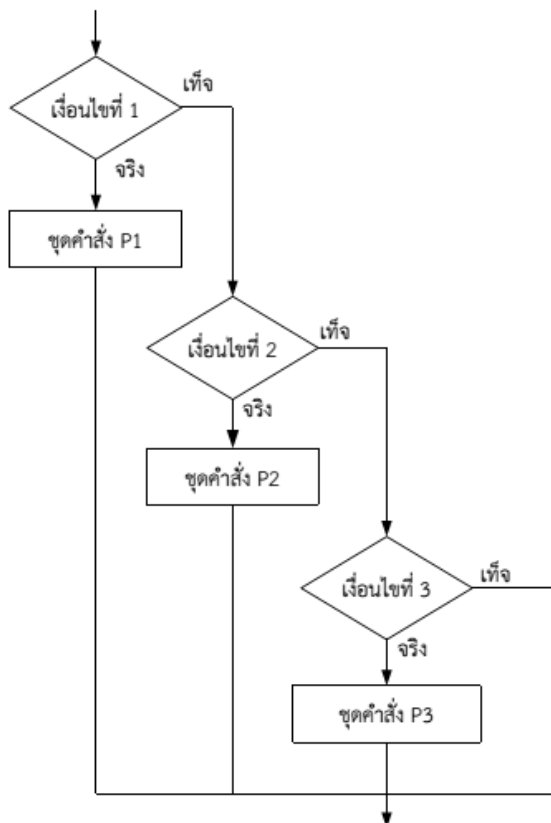

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.3.3 การเปรียบเทียบด้วยคำสั่ง **if/else if**


```
if (<conditional expression>)  
    <statement-list1 (s)>;  
else if  
    <statement-list2 (s)>;  
else  
    <statement-list3 (s)>;
```

ภาพที่ 6.4 รูปแบบและผังงานของคำสั่ง **if/else if**

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.3.3 การเปรียบเทียบด้วยคำสั่ง **if/else if**

ตัวอย่างที่ 6.6 โปรแกรมการทำงานของคำสั่ง if/else

```
1 #include <REGX52.H>
2 void main (void)
3 {
4     unsigned char z = 10;
5     if(z < 5)
6     {
7         z += 15;
8         z = z%10;
9     }
10    else if (z > 10)
11    {
12        z += 17;
13        z = z%4;
14    }
15    else
16    {
17        z += 20;
18        z = z%4;
19    }
20 }
```

ผลลัพธ์ของการรันโปรแกรม

Name	Location/Value
MAIN	C:0x0800
z	2

NP

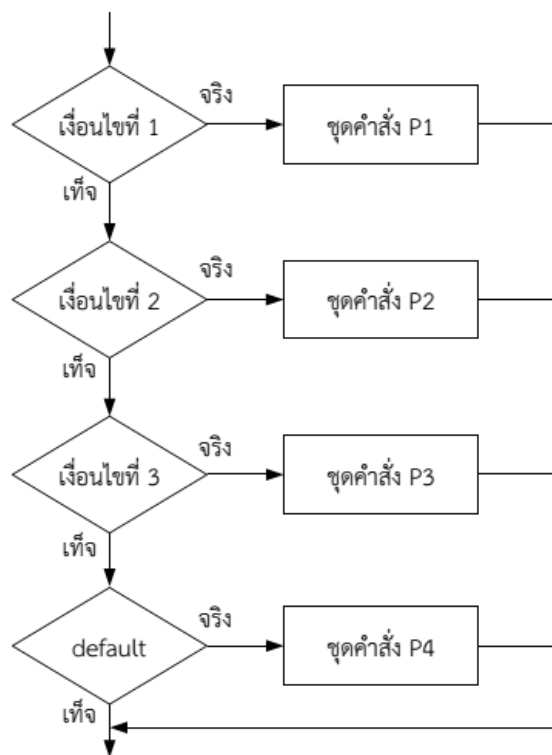

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.3.4 การเปรียบเทียบด้วยคำสั่ง **switch**


```
switch (<expression>
{
    <case case-label-1:  statement-list1;>
        break;
    <case case-label-2:  statement-list2;>
        break;
    ...
    ...
    <case case-label-n:  statement-listn;>
        break;
    <default:
        statement-list0;>
}
```

ภาพที่ 6.5 รูปแบบและผังงานของคำสั่ง **switch**

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.3.4 การเปรียบเทียบด้วยคำสั่ง **switch**

ตัวอย่างที่ 6.7 โปรแกรมการทำงานของคำสั่ง switch

```
1 #include <REGX52.H>
2 void main (void)
3 {
4     unsigned char key = 0x05;
5     unsigned char a = 0x41;
6     switch (key)
7     {
8         case 0x01: a = a & 0xFF;
9                 break;
10        case 0x05: a = a & 0xF0;
11                break;
12        default:   a = a & 0x0F;
13                break;
14    }
15 }
```

ผลลัพธ์ของการรันโปรแกรม

Name	Location/Value
MAIN	C:0x0800
key	0x05
a	0x40 '@'

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.3.4 การเปรียบเทียบด้วยคำสั่ง **switch**

ตัวอย่างที่ 6.8 โปรแกรมการทำงานของคำสั่ง switch

```
1 #include <REGX52.H>
2 void main (void)
3 {
4     unsigned char key = 'c';
5     unsigned char a = 0x41;
6     switch (key)
7     {
8         case 'a':    a = a & 0xFF;
9                     break;
10        case 'b':    a = a & 0xF0;
11                    break;
12        default:    a = a & 0x0F;
13                    break;
14    }
15 }
```

ผลลัพธ์ของการรันโปรแกรม

Name	Location/Value
MAIN	C:0x0800
key	0x63 'c'
a	0x01

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.4 คำสั่งวนซ้ำ

NP

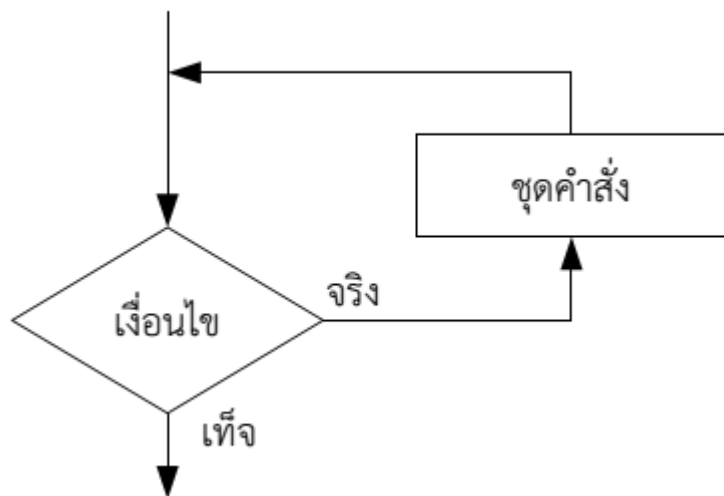

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.4.1 คำสั่ง **while**


```
while (<conditional expression>)  
<statement-list (s)>;
```

ภาพที่ 6.6 รูปแบบและผังงานของคำสั่ง **while**

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.4.1 คำสั่ง **while**

ตัวอย่างที่ 6.9 โปรแกรมการทำงานของคำสั่ง while

```
1 #include <REGX52.H>
2 void main (void)
3 {
4     unsigned char count = 10;
5     unsigned char a = 0;
6     while (count > 0)
7     {
8         count--;
9         a++;
10    }
11 }
```

ผลลัพธ์ของการรันโปรแกรม

Name	Location/Value
MAIN	C:0x080B
count	0
a	10

NP

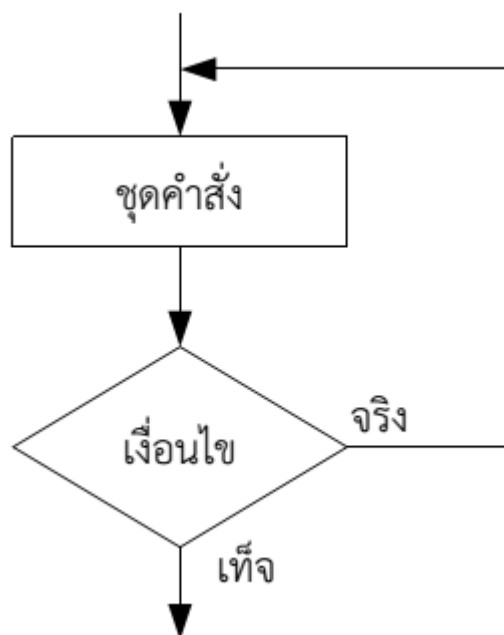

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.4.2 คำสั่ง **do-while**


```
do {  
    <statement-list (s)>;  
}  
while (<conditional expression>;
```

ภาพที่ 6.7 รูปแบบและผังงานของคำสั่ง **do-while**

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.4.2 คำสั่ง **do-while**

ตัวอย่างที่ 6.10 โปรแกรมการทำงานของคำสั่ง do-while

```
1  #include <REGX52.H>
2  void main (void)
3  {
4      unsigned char a = 0;
5      do
6      {
7          a = a+1;
8      } while (a==0);
9  }
```

ผลลัพธ์ของการรันโปรแกรม

Name	Location/Value
MAIN	C:0x000F
a	1

NP

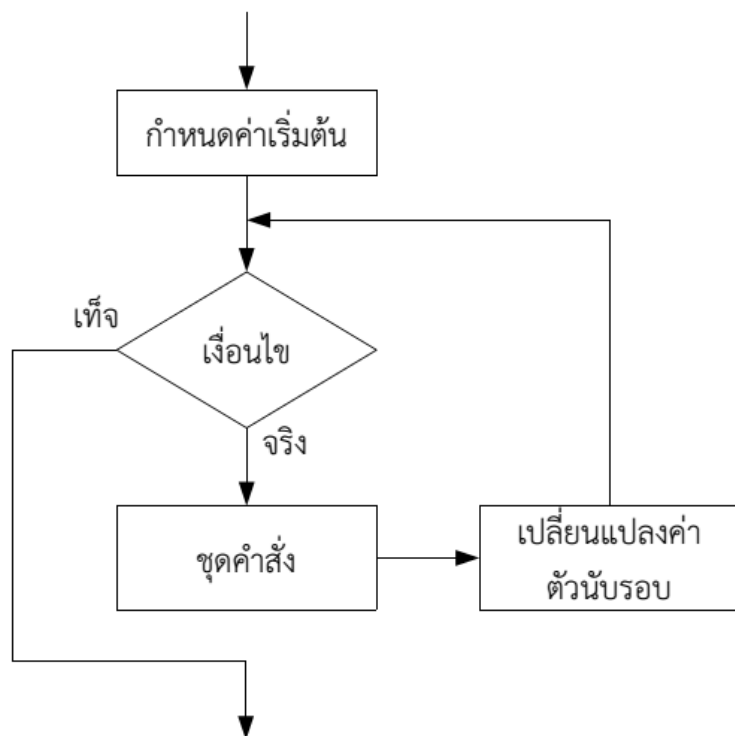

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.4.3 คำสั่ง **for**


```
for (initialize; condition; incremental)
{
    <statement-list (s)>;
}
```

ภาพที่ 6.8 รูปแบบและผังงานของคำสั่ง **for**

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.4.3 คำสั่ง **for**

ตัวอย่างที่ 6.11 โปรแกรมการทำงานของคำสั่ง for

```
1 #include <REGX52.H>
2 void main (void)
3 {
4     unsigned char a = 3;
5     unsigned char count = 0;
6     for(count = 0; count < 8; count++)
7     {
8         a++;
9     }
10 }
```

ผลลัพธ์ของการรันโปรแกรม

Name	Location/Value
MAIN	C:0x080C
a	11
count	8

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.5 คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการวนซ้ำ

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.5.1 คำสั่ง **goto**

ตัวอย่างที่ 6.12 โปรแกรมการทำงานของคำสั่ง goto

```
1  #include <REGX52.H>
2  void main (void)
3  {
4      unsigned char i;
5      for (i=0; i<10; i++)
6      {
7          if (i>5)
8              goto label;
9      }
10     label: i = 2;
11 }
```


NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.5.2 คำสั่ง **break**

ตัวอย่างที่ 6.13 โปรแกรมการทำงานของคำสั่ง break

```
1 #include <REGX52.H>
2 void main (void)
3 {
4     unsigned char i;
5     for (i=0; i<10; i++)
6     {
7         if (i>5)
8             break;
9     }
10    i = 0;
11 }
```


NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.5.3 คำสั่ง **continue**

ตัวอย่างที่ 6.14 โปรแกรมการทำงานของคำสั่ง continue

```
1 #include <REGX52.H>
2 void main (void)
3 {
4     unsigned char a,i;
5     for (i=0; i<10; i++)
6     {
7         if (i==5)
8             continue;
9         a = i;
10    }
11 }
```


NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.6 สรุป

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

สรุป

ในบทนี้ได้นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้คำสั่งควบคุมเพื่อควบคุมการทำงานของโปรแกรม **C51** โดยคำสั่งควบคุมการทำงานที่สำคัญประกอบด้วยคำสั่งกำหนดเงื่อนไขและคำสั่งวนซ้ำ ได้แก่ คำสั่ง **if if/else, switch, while, do-while** และคำสั่ง **for** เพื่อใช้เป็นความรู้พื้นฐานในการพัฒนาระบบควบคุมไมโครคอนโทรลเลอร์ด้วยภาษาซีต่อไป

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.7 แบบฝึกหัดท้ายบท

NP

RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.7 แบบฝึกหัดท้ายบท

1. จงอธิบายการทำงานของคำสั่งต่อไปนี้พร้อมยกตัวอย่างประกอบการทำงาน
  - 1.1) คำสั่ง if
  - 1.2) คำสั่ง if/else
  - 1.3) คำสั่ง switch
  - 1.4) คำสั่ง while
  - 1.5) คำสั่ง do-while

NP

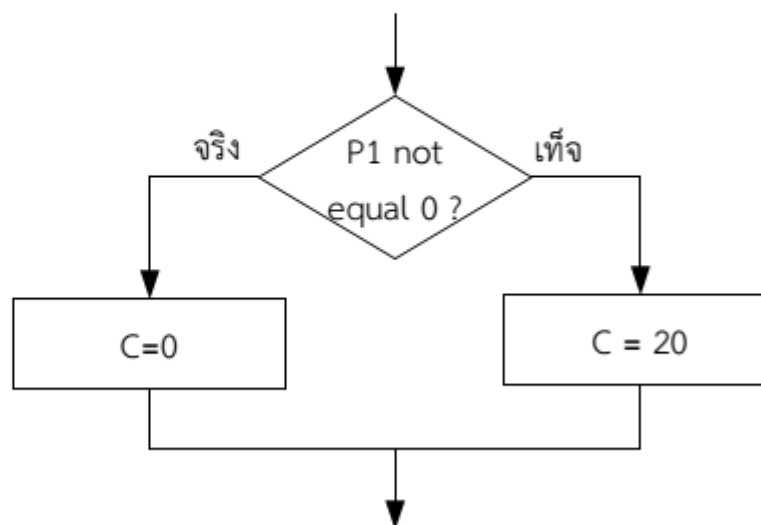
RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.7 แบบฝึกหัดท้ายบท

2. จงอธิบายการทำงานพร้อมทั้งเขียนโปรแกรม C51 จากผังงาน ดังนี้

NP

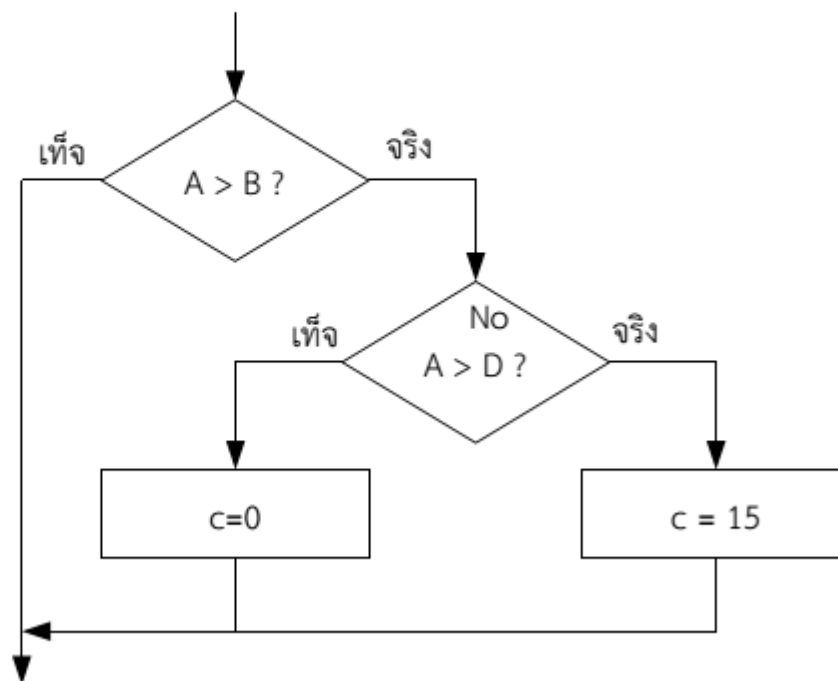
RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.7 แบบฝึกหัดท้ายบท

3. จงอธิบายการทำงานพร้อมทั้งเขียนโปรแกรม C51 จากผังงาน ดังนี้

NP

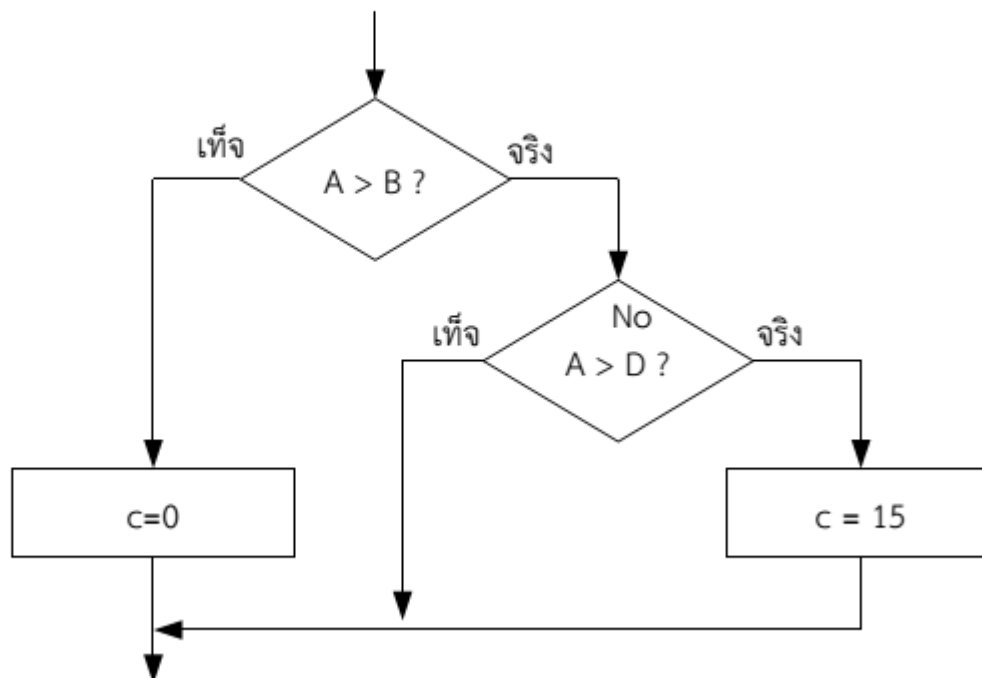
RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.7 แบบฝึกหัดท้ายบท

4. จงอธิบายการทำงานพร้อมทั้งเขียนโปรแกรม C51 จากผังงาน ดังนี้

NP

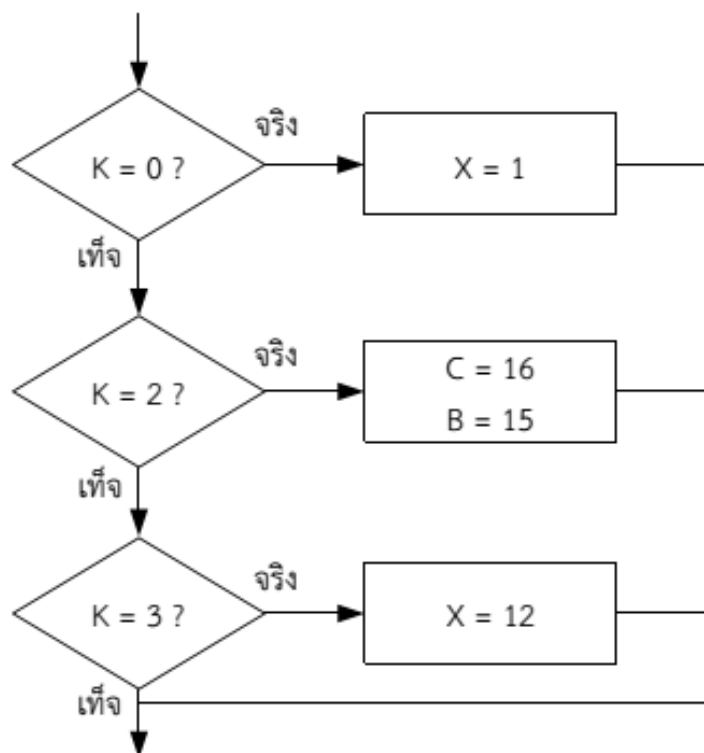
RU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

6.7 แบบฝึกหัดท้ายบท

- จงอธิบายความแตกต่างของโปรแกรมจากผังงานในข้อ 3 และข้อ 4
- จงอธิบายการทำงานพร้อมทั้งเขียนโปรแกรม C51 จากผังงาน ดังนี้

เอกสารอ้างอิง

- ดอนสัน ปงผาบ. (2554). **ปฏิบัติการไมโครคอนโทรลเลอร์และการประยุกต์ใช้งาน 1**. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ทีมงานสมาร์ตเลิร์นนิ่ง. (2555). **เริ่มต้นเรียนรู้ไมโครคอนโทรลเลอร์ MCS-51 ด้วยภาษา C**. กรุงเทพฯ: สมาร์ตเลิร์นนิ่ง
- ธีรวัฒน์ ประกอบผล. (2540). **การประยุกต์ใช้งานไมโครคอนโทรลเลอร์**. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- นคร รักดีชาติ และชัยวัฒน์ ลิ้มพรจิตรวิไล. (2550). **ทดลองและใช้งานไมโครคอนโทรลเลอร์ MCS-51 ด้วยโปรแกรมภาษา C ฉบับ P89V51RD2**. กรุงเทพฯ: อินโนเวทีฟ เอ็กเพอริเมนต์.
- นวลندا สงวนวงศ์ทอง. (ม.ป.ป.). **เอกสารประกอบการสอน วิชาการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 1**. ค้นเมื่อ มีนาคม 1 2557 จาก http://www.it.tl.ac.th/~witsarut/subject_c.html
- ประจัน พลังสันติกุล และชัยวัฒน์ ลิ้มพรจิตรวิไล. (2550). **ปฏิบัติการไมโครคอนโทรลเลอร์ MCS-51 กับ Keil C51 คอมไพเลอร์**. กรุงเทพฯ: อินโนเวทีฟ เอ็กเพอริเมนต์.
- सानนท์ เจริญฉาย. (2546). **การเขียนโปรแกรมและอัลกอริทึม**. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

เอกสารอ้างอิง

Architecture and Programming of 8051 MCUS. Retrieved March 1, 2014, from
<http://www.mikroe.com/products/view/267/architecture-and-programming-of-8051-mcu-s/>

ARMKIEL Microcontrollers Tools. **Cx51 User's Guide.** Retrieved April 1, 2014, from
<http://www.keil.com/support/man/docs/c51/>

Michael, P. (2001). **Patterns for time-triggered embedded systems: Building reliable applications with the 8051 family of microcontrollers.** New York: ACM Press Books.

Michael, P. (2002). **Embedded C.** London: Addison-Wesley Professional.

Microcontroller with 8K Bytes Flash AT89C52. Retrieved March 1, 2014, from
<http://www.atmel.com/images/doc0313.pdf>

Z80 CPU User Manual. Retrieved April 1, 2014, from
http://www.zilog.com/appnotes_download.php?FromPage=DirectLink&dn=UM0080&ft=User%20Manual&f=YUhSMGNeb3ZMM2QzZHk1NmFXeHZaeTVqYjIwldlpHOWpjeTk2T0RBdlZVMHdNRGd3TG5Ca1pnPT0=